A°. 1845. N°. 25.

Javasche Courant.

Woensdag, 26 Maart.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, zijn de volgende beschikkingen genomen:

Tot president van [illegible] de heer *C. J. F. van den En-*

Tot [illegible] thesaurier, de heer *G. J. Hueser.*

Tot adsistent resident van *Mandheling*, (*Sumatra's Westkust*), *C. Rodenburg*, thans kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures[illegible]

Tot [illegible] der residentie *Tapanolie*, (*Sumatra's Westkust*), *E. J. Bockel*, thans kontroleur der tweede klasse [illegible]

Tot [illegible] kommiès bij de directie der middelen en domeinen, *R. J. W. F. Wijnaalen*, thans tweede kommies bij den directeur generaal van financiën.

[illegible] op Sumatra's Westkust, [illegible] op het daartoe [illegible] gedaan verzoek.

Tot [illegible] residentie kantoor te *Bezoekie*, *R. Wij-*[illegible] der tweede klasse voor de dienst in Oost-[illegible]

Tot [illegible] der tweede klasse *ter Westkust van Sumatra*, *W. H. de Rochemont Muller*, thans kontroleur van de derde klasse ter gemelde kust; en *J. J. Meder*, thans tweede kommies ter algemeene rekenkamer.

Tot pakhuismeester te *Menado*, *J. G. Nygh*, thans voorloopig belast met de functien van pakhuismeester bij 's lands koffij- en suikerpakhuizen te *Ngawie*, (residentie *Madioen*.)

Tot kommandant der lijfwacht van den Sultan van *Djocjakarta*, de eerste luitenant van het regiment Oost-Indische kavallerie, *M. G. von Kriegenbergh.*

EERVOL ONTSLAGEN:

Het lid van het roomsch katholijk weeshuis-bestuur te *Samarang*, *J. J. Essers.*

EERVOL ONTSLAGEN, UITHOOFDE VAN VERTREK NAAR ELDERS:

De secretaris van bovengemeld weeshuis-bestuur, *S. J. F. Timmermans.*

EERVOL ONTSLAGEN:

De adsistent resident van *Mandheling*, (*Sumatra's Westkust*) *T. J. Wilder*, met bepaling dat hij vooreerst zal blijven ter beschikking van den Gouverneur der gemelde kust.

EERVOL ONTSLAGEN, ONDER TOEKENNING VAN WACHTGELD:

De secretaris der residentie *Tapanolie* (*Sumatra's Westkust*), *L. A. Gallé.*

De tweede kommies bij de directie der middelen en domeinen, *C. D. de Jonge.*

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *25 Maart 1845.*

In den namiddag van den 14den dezer, is te *Garoet*, de hoofdplaats van het regentschap *Limbangan* in de *Preanger Regentschappen*, brand ontstaan, waardoor binnen weinig tijd negen en vijftig gebouwen zijn in de asch gelegd.

In het gebergte der residentie *Tagal* zijn zware regenbuijen gevallen, welke onder anderen ten gevolge hebben gehad, dat door het uit *afstroomend* water in de rivier *Kodig*, eene nabij *Bodjong* over de rivier gelegene brug is weggesperd.

[illegible] Javasche Couranten van 15 en 22 Januarij l. l. [illegible] breed omtrent het stranden van [illegible] de declaratie van dat vaartuig [illegible] heden waaronder die schipbreuk heeft plaats gehad, blijkt dat niemand zich deswege eenig verwijt te wijten heeft, en dat later alles is aangewend om schip en lading te redden.

Van drie en een half uur namiddags [illegible] zijn, het schip, voor het invallen der duisternis [illegible] de reede van Anjer te brengen. Dit gelukte niet, doordien de duisternis bij het [illegible] weder te spoedig inviel. Het grootzeil [illegible], het grootmarszeil geborgen en Oost ten Noorden [illegible] gezet, om op het eiland Dwars in den Weg [illegible] houden; men kon geen grond looden. Ten 6 uur [illegible] het voormarszeil geborgen, blijvende nu [illegible] het fokkezeil en de [illegible] houden. Men hoopte [illegible] Dwars in den Weg N. N. W.

Niet [illegible] de Button en de Cap door kruisende koersen, besloot de kapitein naar de reede van Anjer te loopen. Men kreeg hit grond op 23 vademen, en daar er veel tijd verliep met het inhalen der loodlijn, werd degeen, die in het looden het meest ervaren was, in de rust geplaatst, ten einde het oogenblik waarop bij ankergrond bekwam uit te roepen, hetgeen men dacht dat met zulk klein zeil op 14 of 15 vadems zijn zou; doch het verlangde teeken werd niet gegeven. Hieruit werdt afgeleid dat men Dwars in den Weg reeds voorbij was: zijnde dit het eenige land hetwelk men bij het weerlicht zien kon. Ten 9 ure viel er zware regen, doch was de wind minder hevig; weshalve kapitein *Iamson* zich reeds vleide het schip te behouden; hebbende een onbepaald vertrouwen in dengeen die loodde en in hen die bij de ankers geplaatst waren. Onderwijl men wachtte op een teeken van den man in de rust, zag men plotseling land regt vooruit, en werd terstond het zwaar anker geworpen; op hetzelfde oogenblik pijlde de man in de rust 5 vademen en liet men ook het kleine anker vallen. Terstond stak bij vernietwing een hevige rukwind uit het N. W. op, die gepaard met den fellen stroom, de beide ankers deed doorgaan en het schip op de rotsen wierp. Men pijlde 4 vademen onder den boeg, 3 vademen onder den spiegel en 3½ vademen aan weerskanten van het schip, en vanhoopte dus niet het vaartuig te redden. Oogenblikkelijk ging men aan het werk, bragt de booten uit, terwijl ter zelfder tijd de Assistent Resident van Anjer met 50 man te paard aansnelde, en indien men booten van voldoende grootte gehad had om de ankers uit te brengen, zou het schip ongetwijfeld gered zijn.

De in het werk gestelde doch vruchtelooze pogingen tot redding van het schip zijn reeds vroeger medegedeeld, en zullen wij dus niet in herhalingen treden. Alleen zij hiermede [illegible] dat bij het verslag der gemelde officieren van de dagen in de warmste bewoordingen dank toegebragt werdt aan den heer *Helwig*, Assistent Resident van Anjer, de diens echtgenoot voor de goede hulp en gastvrijheid hun bewezen, zoomede aan den heer *Buijn*, Resident van Bantam, voor den op alle mogelijke wijzen verleenden bijstand. Wijders wordt hulde toegebragt aan het Nederlandsch bestuur voor de te Batavia ondervonden hulp en minzame bejegening, waarvan in de vleijendste bewoordingen gesproken wordt. Het scheepsvolk is met een Nederlandsch vaartuig naar Singapore overgevoerd, terwijl de officieren derwaarts gebragt zijn met het Gouvernements stoomschip *Merapi*; men roemt zeer de vriendelijke behandeling welke hun op dien overtogt te beurt viel.

Eindelijk herinnert men aan het overlijden van den hoogge- [illegible] en diep betreurden kapitein *Isaacson*, hetwelk plaats had te Batavia op den 7den Februarij ll., en toegeschreven wordt aan de vermoeijenis en zorgen, de gevolgen der noodlottige schipbreuk.

Wij hebben van de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij [illegible] de aankomst der Rotterdamsche Courassen van den 5den en 7den December ll., en nemen daaruit de volgende uittreksels over.

NEDERLAND. Van 's Gravenhage wordt, op den 6den December, medegedeeld, dat bij Koninklijk besluit van dien dag de volgende officieren, der Nederlandsche zeedienst, met ingang van 1 Januarij daaraanvolgende, door Z. M. tot hoogere rangen bevorderd zijn, en wel:

Tot vice-admiraal, zonder bezwaar der schatkist, de schout-bij-nacht *J. P. Mackielson*, tot schout-bij-nacht, de kapitein ter zee *H. Ferguson*, *W. J. Jolly* en *D. Bijl de Vroe*, tot kapitein-luitenants ter zee, de luitenants ter zee der eerste klasse *A. C. van Braam Houckgeest*, *J. L. R. 't Hooft*, *C. F. Stavenisse de Brauw* en *W. Steffens*; tot luitenants ter zee der eerste klasse, de luitenants ter zee der tweede klasse *F. T. Verster*, *W. D. J. Vignon Mossel*, *P. van Woelderen*, *J. J. Westerouen van Meeteren*, *J. B. Onnen*, *J. D. Wolterbeek* Jr., *W. F. van Noël*, *N. A. van Es*, *J. J. Machielsen* en *E. Fraser*.

Terwijl wijders, gemeld wordt, dat, in overeenstemming met de, bij koninklijk besluit van den 25 September ll., bepaalde samenstelling van het corps officieren van administratie bij de marine, door Z. M., bij Hoogstdeszelfs besluit van den 4 December ll. almede met ingang van den 1 Januarij daaraanvolgende, zijn gedaan de volgende benoemingen en bevorderingen, als: tot officieren van administratie der eerste klasse, *W. C. H. Halverhout*, *P. J. de Quartel*, *J. Binks*, *F. J. Sleffer*, *A. de Munck*, *C. A. Jeekel*, *A. Cosijn*, *G. P. van Bijsterveld*, *D. W. Hartman* en *C. Tilanus*; tot officieren van administratie der tweede klasse, *B. J. Kuyper*, *W. P. de Meur*, *D. P. Marioux*, *A. M. Westerouen van Meeteren*, *G. G. Venaingre*, *C. Köhler*, *C. J. Lina*, *F. W. Wissel*, *J. E. Kempe*, *J. H. de Munck*, *J. B. Faure*, *C. D. Lammleth*, *P. C. W. Anemaet*, *G. L. Brinkgreve*, *W. Webbe Knollaert*, *C. E. Waleson*, *J. J. Tuin*, *W. de Heer*, *C. W. Uhlenbeck* en *J. W. Bartels*, en tot officieren van administratie der derde klasse, *D. Spanjaard*, *Verboon*, *J. A. L. den Ouden*, *J. Bonga*, *J. [illegible]*, *J. W. Sikman*, *J. S. Spanjaard*, *A. A. Lagaay*, *H. O. G. Tuning*, *A. Polkijn*, *A. J. Sinclair*, *L. J. T. Broekhoff*, *E. Lavender*, *J. Boom*, *C. J. M. Koopman*, *P. van Aken* en *J. P. Vogel*.

— Men kent thans den inhoud van het koninklijk besluit, [illegible] het onderscheidingsteeken, bestemd tot het [illegible] van den gedurigen effectiven diensttijd van [illegible], en daarmede gelijk gestelde personen. Het is gedagtekend 19 November 1844, en de aanhef en beide eerste artikelen daarvan luiden dus:

Overwegende dat bij ons leger vele officieren zich door eenen eervollen langdurigen diensttijd in den rang van officier hebben onderscheiden.

In aanmerking nemende, dat, ten gevolge van de weinige uitzigten op bevordering, de officieren van minderen rang, doch bevorderd, de 1ste en 2de luitenants van de verschillende wapens en diensten, een groot aantal jaren in die mindere rangen, waarvan in het algemeen slechts zeer geringe tractementen zijn verbonden, moeten doorbrengen;

En willende, zoo voor nu als voor het vervolg, de diensten beloonen, door officieren in het algemeen, en door de 1ste en 2de luitenants in het bijzonder, gedurende zulk een lang tijdsverloop aan ons en aan den Staat bewezen, en althans de ouderen in rang van laatstgemelde klasse van officieren, tevens door eene materiële lotsverbetering opheuren en te gemoet komen;

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog, van den 26 November 1844, kabinet lit. [illegible] 21,

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Er zal een onderscheidingsteeken worden ingesteld, hoofdzakelijk bestemd tot het beloonen van eenen eervollen [illegible] nederlandschen effectiven diensttijd van officieren [illegible] gelijk gestelde personen, behoorende tot [illegible] bij koninklijk besluit van 6 December 1813.

Art. 2. Het onderscheidingsteeken zal bestaan uit een gouden gesp, [illegible] uitdrukkende het getal dienstjaren, in het midden [illegible] en eikenloof, zich slingerende om, en achtervolgens [illegible] twee kruiselings liggende zwaarden, terwijl de gesp is vastgehecht aan een oranje, wit en blaauw gestreept zijden lint.

Het onderscheidingsteeken zal op de linkerborst worden gedragen.

De voornaamste inhoud der volgende artikelen komt hierop neder: Het onderscheidingsteeken is bestemd voor degulken, die vijftien en meer jaren effective nederlandsche dienst als officier tellen. Het cijfer zal van vijf tot vijf jaren door een evenredig hooger cijfer worden vervangen. Bij de uitgifte in dit jaar zal aan de officieren die [illegible] vijftien, doch minder dan twintig jaren effective officiersdienst tellen, het onderscheidingsteeken met het cijfer XV worden uitgereikt, terwijl bij het toekennen daarvan aan hen die van twintig tot vijf en twintig, van vijf en twintig tot dertig jaren enz. effective officiersdienst tellen, naar een gelijksoortigen maatstaf zal worden te werk gegaan.

Aan de [illegible] luitenants van de verschillende wapens en diensten, die twintig jaren effectief onderscheidingsteeken officier tellen, en aan de 1ste luitenants zonder bezwaar der schatkist, mitsgaders aan de 2de luitenants die tien jaren als officier hebben gediend, wordt eene jaarlijksche verhooging van traktement, voor ieder ten bedragen van ƒ 100.— toegekend, welke bepalingen ook van toepassing zijn op personen in militaire betrekking, met den rang van 1sten en 2den luitenant gelijk gesteld.

De uitgifte van het onderscheidingsteeken zal ook kunnen geschieden aan gepensioneerde en eervol ontslagen officieren, mits zij zich daartoe schriftelijk bij het departement van oorlog aanmelden, en ook hun tegenwoordig gehouden gedrag het verkrijgen van de gevraagde gunst niet in den weg sta.

Het onderscheidingsteeken wordt uit 's Konings naam door het Departement van Oorlog toegekend, en de uitreiking of verwisseling van het cijfer heeft telken jare slechts éénmaal, en wel op 6 December, Hoogstdeszelfs gedenkdag, plaats.

De vermelde tractementsverhooging gaat, voor de thans daartoe geregtigden, met 6 December van het jaar 1844 in, en voor hen die daarop in het vervolg aanspraak hebben op den dag, volgende op dien waarop de 1ste luitenants twintig, en de 1ste luitenants zonder bezwaar der schatkist, mitsgaders de 2de luitenants, tien jaren dienst als officier zullen hebben volbragt.

Bij een ander besluit, van dezelfde dagteekening, wordt het meergenoemd onderscheidingsteeken mede toegekend aan de officieren en daarmede gelijk staande rangen bij de [illegible], namelijk de zee-officieren, die van gezondheid en administratie en die van de marechaussee. Het is ook hier bestemd voor officieren, die vijftien en meer jaren effectieven nederlandsche dienst als officier tellen, zullende onder die jaren ook begrepen worden, die welke zij als adelborst der 1ste klasse of in de daarmede gelijkstaande rangen hebben gediend. De verdere artikelen van dit besluit zijn tegenover met die van het vorige overeenkomstig.

— De Minister van Financiën [illegible] heeft [illegible] van een gekozen, doch bijkans geheel ongebruikt domicilie binnen het Nederlandsche Rijk, en het daardoor ter kwader trouw verkrijgen van binnenlandsche attestatien de vita, zich te onttrekken aan de bepaalde korting hunner pensioenen voor buitenlandsch verblijf, en dat tegen dit misbruik zoo veel mogelijk zal worden gewaakt, heeft door de bevoegde autoriteiten de gepensioneerden doen herinneren, dat zij verpligt zijn hunne woonplaats binnen het Rijk gevestigd te houden, en hun pensioen niet buiten 's Lands mogen verteren, dan na bekomen toestemming van den Koning, en onder korting van een derde gedeelte van het jaarlijksch beloop van het pensioen; en zijn tevens de plaatselijke besturen aangeschreven, om geene attestatien *de vita*, ter bekoming van pensioenbetaling, af te geven, dan aan hen welke werkelijk in de gemeenten wonen en hun duurzaam verblijf gevestigd hebben.

DUITSCHLAND. Onder de bijouterien, ingezonden voor de groote tentoonstelling van nijverheid der Duitsche staten van het tolverbond, bevindt zich een schaakspel van *Weidhaupt* zonen te Hanau, vervaardigd van fijn zilver, gedeeltelijk galvanisch gedeeltelijk in [illegible] van de figuren eenerzijds *Karel* [illegible] *Margaretha*, stadhouderes [illegible] *Frans I* en de prinsen [illegible], de tegen elkander overstaande [illegible] verbeelden. Dit denkbeeld vervolgt [illegible] regers met geschiedkundige [illegible] gedeelleerd. Het gansche kostuum, de [illegible] en zelfs de stoffen der kleedingen zijn naar oude schilderijen naauwkeurig gecopieerd, zoodat het werk zich als een volmaakt geheel en als een kunstgewrocht voordoet, hetwelk aangaande de vinding zoowel als de uitvoering eenen *Ben Venuto Cellini* tot eer zoude verstrekt hebben.

— Volgens een Duitsch dagblad, heeft de Koning van Pruissen het tegen *Tschech* uitgesproken doodvonnis bevestigd, doch met bijvoeging dat de uitvoering aan zijnen opvolger op den troon wordt overgelaten, en alzoo een middelweg ingeslagen, om de inspraak van zijn menschlievend en vergevingsgezind hart te kunnen volgen, zonder inbreuk te maken op de uitspraak der geregtigheid.

FRANKRIJK. Bij besluit van den 27sten November, heeft Z. M. den graaf *Jaubert*, oud minister secretaris van Staat en lid van de Kamer der Gedeputeerden, tot de waardigheid van pair van Frankrijk verheven. Men meent dat de [illegible] van een groot aantal pairs, waarvan reeds zoo [illegible] gesproken is, tot na de beraadslaging over het adres zal uitge-

[illegible] Thiers verzekert, dat de algemeene aandacht, welke bij gelegenheid van het huwelijk des Hertogs van Aumale zou worden uitgevaardigd, in den Ministerraad groote tegenkanting heeft ondervonden.

Op een banket te Marseille, ter eere van den maarschalk *Bugeaud* gegeven, heeft deze verklaard, dat Algerie thans twintig millioenen frans oplevert. De Minister van Oorlog zou deze verklaring niet wel opnemen, de verzekerde, dat het door den Maarschalk genoemde cijfer meer dan de helft vergroot is.

Het schijnt dat de maarschalk *Bugeaud* gedurende zijne komst te Parijs, al zijnen invloed heeft moeten gebruiken om te beletten dat de maarschalk Soult terug ging aan het plan tot de burgerlijke organisatie van Algerie. Men zegt dat dit plan weldra door den Koning geteekend zou zijn, indien dat dit *nu*, ten gevolge der tegenwerpingen van den heer *Bugeaud*, verdaagd is.

OOSTENRIJK. Naar men verzekert is de Oostenrijksche regering thans ernstig bedacht op de uitvoering van een reeds voor lang gemaakt plan, om den Donau door middel van een kanaal met de Zwarte-zee te verbinden, een einde alzoo de [illegible] en den handel te bevrijden van de belemmeringen, die dezelve ondervindt door de aan den mond van die rivier door Rusland daargestelde, zoogenaamde quarantaine-inrichtingen. Men voegt er bij, dat de bekende oostenrijksche ingenieur, overste *van Birago*, onlangs naar den Beneden-Donau gezonden is, om opnemingen voor zoodanig kanaal te doen.

ZWEDEN. In het zoogenaamd gebouw [illegible] zijderijke te Stockholm [illegible] afstand van ko[illegible] stukken, die tot [illegible] 1770, 1772 en 1789 betrekking heb[illegible]

RUSLAND. Het handelstractaat tusschen Rusland en de Porte, waarover zoo lang genegotiëerd werd, is thans gesloten, en rust op dezelfde grondslagen als die van [illegible] met Engeland en Frankrijk.

— Men kent nu het antwoord van Rusland op de aanvragen van Oostenrijk, betrekkelijk Griekenland. Ook het Russisch Kabinet verklaart zich ten stelligste tegen elke poging van [illegible] Rijk op zich ten koste van Turkije uit te breiden, maar acht alle maatregelen om zulks voor te komen overtollig, daarijl het de bestaande verdragen tot dat einde genoegzaam verdeelt.

ADVERTENTIEN.

VAN STOOM- EN ANDERE WERKTUIGEN TE SOERABAIJA.

(*Ingezonden.*)

SOERABAIJA, *16 Maart 1845.*

MIJNHEER DE REDACTEUR!

Eene enige dagen had ik het genoegen kennis te maken met den heer *Bayer* fabrijkant van stoom- en andere werktuigen alhier. Wanneer men langs de Heerestraat de fabrijk van den heer *Bayer* nadert, ziet men de rook der stoomschepen; zwart tegen het vale der lucht, kronkelend draaijend, opstijgen en het geraas van de ventilators, diegenen tot aanblazing der coupole-ovens enz., wordt dewijlen gehoord op een half uur afstands.

In 1835 had ik te Stratum bij Luik, de beroemde fabrijk van stoom- en andere werktuigen gezien van de gebroeders *Cockerill* en later zag ik de fabrijk van de heeren *Paul van Vlissingen en du Dok van Heel* te Amsterdam. Eene fabrijk van stoom- en andere werktuigen te zullen vinden in Indië, gelijk die van den heer *Bayer* te Soerabaija, ik zeg het rond uit, dit had ik niet gedacht, dit had ik niet kunnen denken. Een *Leeuw Waal* te Soerabaija te zullen zien, op Java een klein Manchester, — deze naam naar Soerabaija toe — te zullen bezoeken, dit had ik niet kunnen droomen. Moge de heer *Bayer* in Azië gelukkiger zijn, dan wijlenst *Cousse* was in Europa!

Ook een jaartal in het [illegible] zoo belangrijke fabrijk op de gezegende [illegible] meer bekend te maken, gelooft ik wel te doen, mijnheer de Redacteur, U die aanteekeningen der plantsoen te zenden, welke ik deels zelve heb gemaakt, deels uit den mond van den heer *Bayer* heb opgeschreven.

De heer *Bayer* is 37 jaren oud, is middelmatig van gestalte, heeft een opgeruimd, vergenoegd kunstenaars voorkomen, en gebeel de manieren van iemand die *con a more* zijn zaak behartigd. Van jonge af werkte hij in machinerie-fabrijken. In alle fabrijken waarin hij eenmaal werkte, stond hij ook eenmaal later aan het hoofd der werkzaamheden. Zoo werkte de heer *Bayer* in de machinerie-fabrijk van de heeren *Engelen, Rutot en Tops* bij Aken; in de fabrijk van de heeren *Cockerill* te Aken; in de fabrijk van de [illegible] *Hakot en Kamp* bij Elberfeld; in de fabrijk van den heer *Schlei* te Bazel; hielp te Weenen den Machanicus *Meijer* in het vervaardigen van instrumenten voor de Keizerlijke munt aldaar; later werkte de heer *Bayer* te Amsterdam in de fabrijk van de heeren *Paul van Vlissingen en du Dok van Heel*; van 1835 tot 1841 was hij geplaatst als werktuigkundige bij den [illegible] hier ter stede, en van 1841 tot 1844 was gemelde heer aandeelhebber in, en directeur van de fabrijk van stoom- en andere werktuigen te Soerabaija, onder de benaming, *Bayer en Co.* Na het gaan van gezegde firma, is de heer *Bayer* door aankoop eigenaar er van geworden, en heeft dezelve thans geheel voor eigen rekening.

De geheele wereld door is niets, om zoo te spreken, moeijelijker, dan het oprigten eener machinerie fabrijk. Weinig lieden toch in Oost-Indië den kost, het [illegible] geld hebben, hebben kunde, lust en moed tot het oprigten van machinerie-fabrijken, en, — zonder geld, zonder heel veel geld, kan er in eene zoodanige zaak, niets hoegenaamd van belang worden gedaan. Met behulp van genoegzame kapitalen, van bekwame werklieden, verloopen er alleen met het oprigten van gebouwen, het graven van kanalen, het leggen van pijpen, het vervaardigen van fornuizen en smelt-ovens, het maken van werktuigen en gereedschappen drie à vier jaren. Het ontwerp dus alleen, van den heer *Bayer*, om zoodanige fabrijk op te rigten hier op Java, is en verdienstelijk en stout. Verdienstelijk, om dat de industrie op Java zoodanige fabrijk behoefde; stout, om dat men in het algemeen hier voor geld noch bekwame werklieden, noch de gewone benoodigde instrumenten kan bekomen. De fabrijkant moet dus vóór hij eenig fabrijkaat kan leveren, eerst zijn werkvolk vormeren, en zelf alle benoodigde instrumenten vervaardigen.

De fabrijk staat te Soerabaija in de straat *Kali Sossok* no. 3, en bezit eene uitgestrektheid grond van ongeveer zes bouw vierkaat, waarop tien groote gebouwen staan.

In de fabrijk werken twee stoomtmachines.

De [illegible] machine, drijft twee ventilators (wind-vleugels) [illegible] en door middel [illegible] ponden.

De tweede stoommachine beweegt een [illegible] molen en twee groote cirkelzagen; en zal later nog in beweging brengen een ijzeren schaafbank, en een ponseer-machine.

De fabrijk is verdeeld als volgt:

IJzergieterij. Hierin bevinden zich twee coupole-ovens, aangeblazen door ventilators, werkende door stoomkracht. Hier worden [illegible] door *Bayer*, des gevraagd, op eenen dag [illegible] ponden ijzer smelten. Cijlinders en kamraden van de grootste [illegible] mensien voor suikermolens; stoom-cijlinders, stoomwerktuigen, en al het benoodigde voor stoomschepen, wordt hier gegoten.

Koppergieterij. Hier worden al de benoodigde koperwerken, en metalen [illegible] gegoten.

Smederij. [illegible] smederij tot vijftentwintig [illegible] vuur, aangeblazen door stoomkracht bewogen ventilators. Hierbij behoort [illegible] afzonderlijk geplaatst, de door stoomkracht [illegible] dende hamer, waaronder, na dat het ijzer in een vlam-oven [illegible] en door kranen aangebragt, staat vier [illegible] van [illegible] kaliber gesmeed worden.

Draaijerij. Hier wordt het gegoten [illegible] kopt, gevijld en geboord.

Timmerij. Zes draai- en twee boorbanken, alle door stoomkracht bewogen, zijn hier in werking, terwijl nog verscheidene in [illegible] zijn. Op deze banken worden de zwaarste assen en cijlinders voor suikermolens en stoomwerktuigen afgedraaid en uitgeboord.

Houtzagerij. Is samengesteld uit twee ramen, waar [illegible] de kunnen achttien zaagmessen. Hiermede worden twee balken van twee voet vierkant en van vijf-en-dertig voeten lengte, met behulp van twee werklieden, in één uur, worden vervaardigd zes-en-dertig planken; ook werken hier door stoomkracht twee cirkel-zagen.

Modelmakerij. In de modelmakerij worden van hout de noodige deelen vervaardigd, benoodigd voor de vormen van de ijzer- en koppergieterij.

Door middel van boven gemelde stoomfabrijk is de Heer *Bayer* in staat om voor suikerfabrijken alle machines te maken en te repareren; om voor tabakfabrijken verschillende soorten van persen te leveren; en zoude verder, gezegde mechanicus, zuig- en perspompen, zaagmolens, door stoom en water, dieren of handen te bewegen. In één woord, de Heer *Bayer*, verzaardigt alles wat de industrie op Java van ijzer of koperwerk kan verlangen.

Twee jaren blijft de Heer *Bayer* aansprakelijk voor het door hem geleverde fabrikaat.

Dit overtuigend verslag, mijnheer de Redacteur, is zeker [illegible] lezing, en alleen zoo lang van waarde tot dat beide [illegible] meer ervaren pen er U een beter heeft gegeven.

Ik heb de eer enz.

Advertentien.

Voor het land. De ondergeteekende [illegible] van Soerabaija, maakt bij deze bekend, dat [illegible] bekomen autorisatie op Vrijdag en Zaturdag den 4den en 5den April 1845, door den vendumeester [illegible] Grissee, zullen worden verkocht eene hoeveelheid van 2269 stuks overtollige houtwerken van de volgende dimensien, als:

Balkjes.

Van 3 tot 5 ellen lang, van 7 tot 15 duim dik.
" 5½ " 7 " " 5 " 15 "

Gekapte Balken.

Van 3 tot 5 ellen lang, van 8 tot 16 duim dik.
" 5½ " 7 " " 13 " 16 "

Balken.

Van 2½ tot 5½ ellen lang, van 13 tot 50 duim dik.
» 6 » 10 » » 14 » 56 »
» 11 » 14 » » 21 » 38 »

Zwalpen.

Van 3 tot 5½ ellen lang, dik 5, breed 38 duim.
» 6 » 9 » » 8 » 35 »
» 10½ » 12½ » » 10 » 35 »

Dollen.

Van 4 tot 5½ ellen lang, van 12 tot 25 dm. indiameter.
» 6 » 8 » » 15 » 36 »
» 9 » 11 » » 15 » 36 »
» 11½ » 12½ » » 15 » 36 »

Opdingers.

Van 1 tot 5 ellen lang, van 10 tot 26 duim dik.

Zetters.

Van 1 tot 3 ellen lang, van [illegible] dik.
» 3½ » 6 » [illegible]

Van 1½ tot [illegible] lang, van 8 tot 35 duim dik.

Buikstukken.

[illegible] 3½ ellen lang, van 20 tot 28 duim dik.

Piekhout.

Van 1 el lang, 22 duim dik.

Winkelkuilen.

Van 3 ellen lang, 31 a 20 duim dik.

Waltekoekoon.

Van 3 ellen lang, 20 a 20 duim dik, en
Kruisvastdoigen.

Soerabaija, *De Resident voornoemd.*
den 13den Maart 1845. D. F. W. PIETERMAAT.

Edictale Citatien.

— *Voor het land.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, Mr. *Pelgrom Charles Ardesch*, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië gedaan verzoek, hebben verleend het derde defaut met de profiften van dien regtens, en admissie tot het doen eener derde edictale citatie, ex-superabundantie, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretensie [illegible] en opgaat van *f* 85: 60½, staande het zuiver ren[illegible] *Sora*, voor rekening van de onbekende belanghebbenden, gehoudene publieke vendutie van 2 zakken gambier, wegende 162 Amsterdamsche ponden, en 122 Chinesche papieren pafongs.

Zoo is het, dat ik [illegible] deurwaarder en gezworen exploiteur bij den voornoemd, bij deze [illegible] en een iegelijk, welke [illegible] aanspraak of pretentie te [illegible] rendement van *f* 85: 60½, om op Donderdag den 17den April 1845, des morgens ten acht ure precies, ter openbare rolle van meermelden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden, te compareren, ten einde het derde defaut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit.

Aldus geadficheerd en gepubliceerd, van de puije van het [illegible] te Batavia, op den 13den Maart 1845.

De deurw. en gezw. expl. bij den raad van justitie te Batavia,
SCHOUTEN.

— Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, ter requisitie van den advocaat Mr. *J. H. Crémer*, voor en van wege de weeskamer te Batavia, belast met het sequestraat en de [illegible] administrerende den insolventen boedel van wijlen [illegible], hebben verleend het *eerste* defaut bij edicto, [illegible] tegen allen en een iegelijk, die vermeenen eenige [illegible] te hebben, op en tegen den voornoemden boedel.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder bij den raad voornoemd, voor de *tweede* maal dagvaard, elk en een iegelijk, die eenige actie of pretentie op en tegen den voornoemden [illegible] vermeenen te hebben, [illegible] 1845, des morgens ten acht ure precies, in persoon of bij gemagtigden te compareren ter rolle van meergemelden raad, ten einde het *eerste* defaut te purgeren en als nog [illegible] aan de op den 14den Maart jl. gedane [illegible]

Aldus gedaan [illegible] van het stadhuis te Batavia, [illegible]

[illegible] *deurwaarder voornoemd,*
SCHOUTEN.

— *Pro deo.* Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe door *Mariam Ihn*, echtgenoot van *Johannes Gregorij*, woonachtig te Batavia, gedaan verzoek, haar impetrante onder toevoeging van den procureur *G. E. J. van den Heuvel* als curator ad hoc, hebben verleend appointement van [illegible] actie in caa van dissolutie van den band des huwelijks, ter zake van moedwillige verlating met citatie bij edicto ad valvas curiæ tegen gedachte haren echtgenoot *Johannes Gregory*, en bepaling van den dag harer regten op den derden Julij 1845.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie, voornoemd, bij deze voor de eerste maal dagvaard, gemelden *Johannes Gregorij*, om te compareren ter extraordinaire rol van meergemelden raad, gehouden wordende in het raadhuis alhier op Donderdag dezen zijn zal den derden Julij 1845, des morgens ten acht ure precies, ten einde aan te hooren zoodanigen eisch en conclusie, als de impetrante ter zake van moedwillige verlating tot ontbinding van het tusschen haar en haar bestaande huwelijk alsdan zal willen doen en nemen, daarop te antwoorden en voorts te procederen als naar regten.

Aldus geadficheerd en gepubliceerd van de puije van het stadhuis te Batavia op den 18den Maart 1845.

De deurw. en gezw. expl. bij den raad voornoemd,
WASMUS.

— *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in date 3 dezer, gedaan verzoek, hebben [illegible] ad valvas curiæ, op en tegen [illegible] actie, aanspraak of pretentie eenig regt

Eene somma van *f* 109 39 koper, zijnde de opbrenging van dertien hamatten padie, in de maand November 1841, nabij Demak achterhaald ten huize van den javaan *Tjodrono*, thans voortvlugtig, en toebehoorende aan onbekende eigenaren.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze dagvaard elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de hovengemelde som van *f* 109.39 koper, om op Woensdag den 16den April 1845, des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde zoodanig eisch tot vervolgd verklaring aan te hooren, als door den impetrant R. O., alsdan zal worden gedaan en genomen.

Aldus gedaan te Samarang, den 11den Maart 1845.

De eerste gezw. expl. voornoemd,
Am. PIJL.

— *Pro deo.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, aan den advokaat en procureur Mr. *R. W. J. C. Bake*, namens de weeskamer alhier, als plaatselijke desolate boedelkamer, administrerende den boedel van wijlen *Heinrich* [illegible] *Geerebe*, hebben verleend dagvaarding bij edictale [illegible] pretendenten op den voormelden boedel.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de laatste maal dagvaard de gemelde pretendenten voor op Woensdag den 23sten April 1845, des morgens ten half acht ure, in persoon of bij gemagtigde te compareren ter rolle van meergemelden raad, ten einde het tweede defaut te purgeren, hunne vorderingen aantegeven, te verifiëren en te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie, wijders te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan te Samarang, den 14den Maart 1845.

De eerste gezw. expl. voornd.
Am. PIJL.

— Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, [illegible] den advokaat en procureur Mr. *R. W. J. C. Bake*, namens de weeskamer alhier, als plaatselijke desolate boedelkamer, administrerende den boedel van wijlen *Heinrich* [illegible] *Geerebe*, hebben verleend dagvaarding bij edictale [illegible] pretendenten op den voormelden boedel.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de laatste maal dagvaard de gemelde pretendenten op [illegible] 1845, des morgens ten half acht ure, in persoon of bij gemagtigden, ter [illegible] meergemelden raad, hunne vorderingen [illegible] en te procederen tot het [illegible] concurrentie.

Aldus [illegible] den 14den Maart 1845.

De eerste gezworen exploiteur voornoemd,
Am. PIJL.

— *Prejustitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, op het daartoe door Mr. *Gerard Anthe Albert Du Ry Spiering*, fiskaal bij denzelven raad R. O., gedaan verzoek, hebben verleend het eerste defaut met de profiften diens regtens en admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte, tegen allen en een iegelijk die vermeenen eenig regt te hebben, op

acht-en-twintig geweeren en 1 pistool, afkomstig van het verongelukte schip de twee Gebroeders.
drie geweeren, 2 donderbussen, afkomst onbekend.
drie geweeren, 3 sabels, afkomst onbekend.
vijf geweeren, 3 bussen, afkomstig van de bark Indiana.
twee geweeren, afkomstig van de verongelukte Eng. brik [illegible],
een jagtgeweer, aangebragt per cutter pranauw van Madura,
een bijl en 3 donderbuksloopen, afkomst onbekend, [illegible] op *f* 41. 33; zilvergeld zijnde het zuiver rendement [illegible]

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 26 Maart 1845, No. 25.

verkochte goederen welke op het kantoor van den kontrolleur der inkomende en uitgaande regten te Soerabaija gedeponeerd en ondanks herhaalde oproepingen in de Javasche Courant ongelicht gebleven zijn.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende, eerste gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, aanspraak of pretentie te hebben, op hovengemelde goederen en gelden om op Woensdag die zijn zal den 16den April 1845, des morgens ten half acht ure ter rolle van genoemden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het verder te vorderen en hun regt en pretentie als nog te instituëren en te continueren.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd op de puije van het raadhuis te Soerabaija, den 15den Maart 1845.

De eerste gezworen exploiteur voornoemd,
C. F. DAMWIJK.

— Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, op het daartoe door den procureur bij genoemden raad *Johannes Fredrik Neijendorff*, voor en in naam van de [redacted] *Charles Viltaire Tirant*, te [redacted] verleden [redacted] *Augustus Hennij*, tweede deurwaarder bij meergenoemden raad, bij deze voor de eerste maal dagvaarde de voormelde *Augustus Hennij*, om in persoon te compareren dan wel gemagtigde te zenden ter openbare rolle van den raad voornoemd, op Woensdag die zijn zal den 25sten Junij 1845, des morgens ten half acht ure precies, ten einde te zien dienen [redacted]

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd aan de puije van het raadhuis te Soerabaija, den 6den Maart 1845.

De 2de deurw. en gezw. expl. voornd.
J. HEIJNNEMAN.

— Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, ter rekwisitie van den procureur bij genoemden raad, *Johannes Fredrik Neijendorff*, voor en in naam van de [redacted] *William Edward* [redacted], en *Julius Willem Edmond* [redacted] verleend appointement van edictale citatie tegen [redacted] en een iegelijk die vermeenen eenige actie of pretentie te hebben, op en tegen de voornoemde boedels.

Zoo is het, dat ik tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de eerste maal dagvaar, elk en een iegelijk die eenige actie of pretentie op en tegen de voormelde boedels vermeent te hebben, op woensdag die zijn zal den 30sten April 1845, des morgens ten half acht ure, op de audentie-zaal in persoon of bij gemagtigden te compareren ter openbare rolle van meergemelden raad, ten einde hunne vorderingen aantegeven, te verifiëren en te procederen tot het judicium van preferentie en contributie.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd op de puije van het raadhuis te Soerabaija den 19den Maart 1845.

De tweede deurwaarder voornoemd,
J. HEIJNNEMAN.

Vendu-Departement.

— Op de vendutie van den 28sten dezer te Gabbes (Bekassie) zal mede worden verkocht een slaaf genaamd *Agust*, zijnde bekwame huisjongen en koetsier, rijdende met vier paarden.

— Op de vendutie van vrijdag den 28sten dezer, zal door den ondergeteekende verkocht worden: Amerikaansche zeep in kistjes, echte Welsch flanel, glaswerk, tafel- en theeservicen, kantoorboeken, propatria- en andere papieren, bedden, theebladen, kleine spiegels, karkeproppen, spijkers, grove wollen dekens, ledige bier- en wijnvaten en vele andere goederen meer.

J. BROWN.

— Op de vendutie van Zaturdag den 29sten dezer, zullen mede worden verkocht, diverse bij wege van executie achtergehaalde goederen, als: stoelen, tafels, stolpen, kleederkasten, lampen, martevanen en een bendie met paarden, benevens een praauw, enz.

WASMUS.

Batavia, *den 25sten Maart 1845.*

— Op de vendutie van Zaturdag den 29sten dezer bij *Tan Kokseen*, zal mede worden verkocht ten overstaan eener commissie uit den landraad der stad en voorsteden van Batavia, bij wege van executie, de twee vastigheden breeder vermeld in de Couranten van 5, 8, 19 en 22 dezer, no. 19, 20, 23 en 24, toebehoorende aan den inlander *Dibasalie* en den chinees *Oey Soekie*.

— Op de vendutie van den 29sten dezer, bij *Tan Kokseen*, zullen mede worden verkocht twee slavinnen, genaamd *Jintan*, vrouwelijk oud 44 jaren, aankomende uit Bali met haar dochter *Pochgoet*, oud 23 jaren, lijf en kindermeid.

— Door de weeskamer als curatrice over de in de massa der insolvente firma *Lagnier & Co.*, aanwezig bevonden en aan inlandsche personen, toebehoorende goederen, zal op Dingsdag den 1sten April 1845, voor het pakhuis, staande het eigendom van gemelde firma gemeet zijnde, publiek worden verkocht, eene aanzienlijke [redacted] wijnen, als: chambertin, bourgogne, mousseux, [redacted] pommard, ebn. (benevens eenige) vaatjes andere wijn, regtstreeks van Madera aangebragt en eenige [redacted] zoomede andere goederen.

[redacted] te dezelen dag, zullen de ondergeteekenden [redacted] de onderstaande vastigheden, als:

1e. Een erf, bebouwd [redacted] gelegen tusschen Molenvliet [redacted] veld, 4 deel, blok M sub no. 177, [redacted] no. 3012.

2e. Een erf, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, gelegen in het Chinesche Kamp (Pedak Baroe), blok O, sub no 51, bij de verponding no. 429.

3e. Een idem, gelegen in het Chinesche Kamp (Patekoan), [redacted] bij de verponding no. 7690.

VOUTE & GUERIN.

Verkoop van Goederen.

— Met de laatst aangekomene schepen hebben de ondergeteekenden ontvangen: Boter, hammen, gerookt vleesch, [redacted] de Bologne in reusel en blik, ketting sardijn, [redacted] heele en halve blikken, nieuwe haring. Een fijn assortiment Hollandsche, Fransche en Engelsche [redacted] vleeschen, paté's en groenten in blik, onder welke laatste zich ook Deensche asperges, en asperges punten bevinden. Gedroogde vruchten in stopflesschen en blikken, als: pruimen, appelen, peeren, krenten, rozijnen en tafelaanmerdelen; vruchten op water en brandewijn en in suiker, als: kersen, aardbezien, frambozen, roode bessen, abrikoozen en pruimen. Verschillende soorten Hollandsche en Fransche koeken en banket; waaronder secretaris, succade, snipper- en Bosscher-koeken, amandelen banket, bitter koekjes, Weseper moppen, frambozen koekjes, puike Engelsche pepermunt en vele andere soorten suikerwerken, gelijken enz. Hollandsche, Fransche en Engelsche zuren in [redacted] soorten, Fransche olijven, essence van [redacted] James en Jellis, best Seidlitz poeder, Hollandsche [redacted] genever, bitter en andere likeuren van *Wijnand Fockink*, oprogt seltzerwater.

B. TEPE & Co.

— Bij de ondergeteekenden zijn pas aangekomen verschillende soorten van porceleinen eet-, thee-, koffij-, dejeuné- en dessert serviezen, boterkoelers met schotels, bloemvazen en potten, bouillon-koppen met schotels, fijne vergulden en geschilderde [redacted], kamer-garnituur, olij- en azijn-, likeur stellen, kristallen en porceleinen toiletflacons, dubbele scheerspiegels met gewoon en vergrootglas, zwarte zijden heeren doeken en cols, wollinel en dommets, lakensche en andere tafelkleeden, savons fruits, necessaires en cartons met parfumerien, verschillende soorten [redacted] parfumerien en zeepen van dyt heer *Monnier* van Parijs, wapenlantaarns, passementen en [redacted], jagtgeweren en kapsel, zadels met en zonder pistolen holsters, wandelrottingen, karwatsen, bendie- en jagt-zweepen, plaatwerken en een nieuwe partij schilderijen en spiegels, en een groot assortiment speelgoederen.

B. TEPE & Co.

— Bij den ondergeteekende verkrijgbaar de navolgende papier soorten en [redacted] als volgt: fijn dubbeld olifants papier, gelinieerd groot en klein medaan papier, imperiaal papier, fijn super rojaal papier, schrijf velijn papier no. 1, 2 en 3, azuur medaan postvelijn papier, propatria, hollandsch wapen en bijenkorf, gelinieerd schrijf rojaal, diverse koopmans zakboeken, grootboeken, journalen en kasboeken, folio schrijfboeken dubbeld gelinieerd, alphabetten, linisplaten en dito snoeren, gom elastiek, lak en gaazen

gennen, late soort; alles pas aangebragt per de laatst uit Nederland aangekomene [illegible]

J. BROWN.

— Verkrijgbaar bij den ondergeteekende, eenige overblijvende vaten en vaatjes echte Madera van de heeren *Scott, Penfold & Co.*, alreeds 8 of 10 jaren op de plaats aanwezig, benevens nu pas ontvangen ½ & ¼ pijpen van het wel bekend huis *Scott & Co.* te Madera, pale en full *Cooke Penfield & Co.*, Fransche wijn in vaten en in kisten, versch banket, ronsies, chocolaadjes, frambozenkoekjes, &.

J. BROWN.

— De ondergeteekende heeft ontvangen een zeer fraai en uitgezocht factuur Lionsche zijde, bestaande in satijn d'orange, pekin fleurs, foulards, fleurs de champs, sable d'oiseau, damasse een fraai assortiment vierkante en shawl dassen voor heren.

Wed. FOSTER.

— Verkrijgbaar bij *Voute & Guerin* extra puike Souchon thee in kistjes van 12 ponden, zeer geschikt voor huisselijk gebruik.

Japansche koffers [illegible]

MUNDER.

Een [illegible] segallak, te bekomen bij

UKENA & CO.

— Ten commissiehuize van *C. D. Boeling*, uit de hand te koop eene slaven genaamd *Klaas*, oud 32 jaren, zijnde voor alle voorkomende handwerken geschikt, meer dienst alsook zeer [illegible] *Peter*, oud 45 jaren, knappe [illegible] en liefhebber [illegible]

— Te koop, een span van vier goedgedresseerde wagenpaarden (Koningangers), te bezien bij den heer *van Peekeren*, op het Molenvliet.

Geboorten.

— Bevallen van eene dochter, *Geertruida van Kervel*, echtgenoote van

J. H. VAN MEERTEN.

SAMARANG, *19 Maart 1845.*

— Bevallen van eene dochter *Ludovica Manuel*, echtgenoote van

C. J. DORREPAAL.

SAMARANG, *16 Maart 1845.*

— Bevallen van eene dochter *W. Knaap*, echtgenoot van

H. J. D. STAR.

PEKALONGAN, *[illegible]*

— Bevallen van eene dochter *A. G. de Haas*, geb. *Bappard*.

[illegible]

— Bevallen van eene dochter de geliefde echtgenoot van

D. H. R. VAN GELDER.

SOERAKARTA, *15 Maart 1845.*

Eenige kennisgave.

— Voorspoedig bevallen van eene dochter *J. W. Meert*, geliefde echtgenoot van

J. JANSEN.

DJOKJAKARTA, *den 22sten Maart 1845.*

— Bevallen van eenen zoon *E. M. C. C. Verbrugh*, echtgenote van

S. SENSTIUS.

SOLO, *[illegible] 1845.*

Verlooging Boedels.

— Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de boedel van wijlen *Meester Adolph Gresnan*, benoemd spijsverzorger in het hospitaal te Soerabaija; *Johan Casper van den Dungen*, particulier persoon; *F. Strauss*, gepensioneerd sergeant; *Franciscus [illegible]*, particulier persoon, overleden te Tangerang; *[illegible] Neurdenburg*, konstabel op de gouvernements schepen; en *Mark Pool*, matroos aan boord van het nederl. schip *[illegible]*, worden verzocht daarvan aangifte of betaling te doen binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden af, ter Weeskamer

BATAVIA, [illegible]

De Secretaris,

24 Maart 1845. [illegible] MAAS DEB PLAS.

— *Prodeo.* Degenen die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de [illegible] van wijlen den gepensioneerden soldaat *J. A. Sautre*, gelieven daarvan aangifte of betaling binnen zes weken na dato dezes te doen, aan

De agenten der Sandraingsche [illegible] boedelkamer te Bagelen,

PURWOREDJO, J. F. DEBERT,

den 25sten Maart 1845. J. F. H. HILLEBRANDT.

— Degenen die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen [illegible] van wijlen *Alferes Joesoeb Mangkoe Boemie*, den 20sten October 1844 te Mangala (Lampongsche districten) overleden, worden uitgenoodigd binnen drie maanden, gerekend van heden, aangifte of betaling te doen, aan

De wd. civiel en militair gezaghebber in de Lampongsche districten,

TABANANGSCHE [illegible]

den 3sten Maart 1845. J. E. H. JUCH.

— De debiteuren en crediteuren in den boedel van wijlen *Adriaan Bal*, overleden te Samarang den [illegible] dezer worden uits deze uitgenoodigd, om binnen drie maanden, gerekend van heden af, behoorlijke betaling of aangifte te doen aan

Den executeur en gesubstitueerden executeur,

SAMARANG, J. E. BOJER.

den 18den Maart 1845. J. L. SEKET.

Verschillende Bekendmakingen.

— MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

Liefde Musicale, op Zaterdag den 29sten dezer, des avonds ten acht uren.

Namens de Directie,

den 23sten Maart 1845. JALINK.

— *Lecouteux*, goud- zilversmit en juwelier te Noordwijk, belast zich tevens met alle reparatien aan horologien behoorende, tegen billijke prijzen.

— Met referte aan de annonce voorkomende in de Javasche courant van October a. p., worden debiteuren aan den ondergeteekende, nogmaals vriendelijk verzocht, van dezer voor ultimo Maart of uiterlijk 12 April aanstaande te willen zuiveren, zullende na expiratie van dien tijd, de eindelijk uitstaande pretentien geregtelijk worden ingevorderd.

J. BROWN.

— Gevonden op gisteren in de Willemsbark een heeren [illegible] etui met goud geinmanteerde [illegible] tegen restitutie der kosten van deze advertentie te bekomen bij mevrouw *Kopersmit*, Koningsplein.

— Te huur, met pinsto Mei aanstaande het huis op Cramat, van

J. W. THIERBACH.

— Te huur, van [illegible] Mei [illegible]

— BATAVIASCHE WEDLOOP CLUB.

Programma der Wedloopen.

Den 16den en 17den Mei aanstaande, zullen de Wedloopen plaats hebben, den 17den Dat en Souper. De inschrijving der paarden zal voor of op den 1sten April moeten geschieden; zullende de paarden voor 8 uren 's morgens van den 10den Mei moeten worden geregistreerd, de paarden zullen een avond van denzelfden dag verloot worden. Een lijst der Wedloopen ligt ter inzage bij den Secretaris.

BATAVIA, J. J. BLANKENHAGEN,

24 Maart 1845. *Secretaris.*

BATAVIA RACING CLUB.

May Races.

The Races will take place on the 16th and 17th of May next, and a Ball will be given on the evening of the 17th. The horses must be entered by closed notes, addressed to the Secretary on or before the 1st of April. The horses must be named before 9 o'clock A. M. of the 10th of May, the lottery will take place in the [illegible] at the usual hour. A list of the [illegible] the Secretary.

BATAVIA, [illegible] HAGEN,

24 March 1845. *Secretary.*

— [illegible] Kantoor.

[illegible] het tweede brievenpaket voor het Ned. schip [illegible] kapitein *M. Boogerdijk*, bestemd naar Middelburg, [illegible] op morgen, middag precies ten een uur, aan het post-kantoor te Welteverreden worden gesloten; zoomede zijn er brieven pakketten geopend voor het Ned. schip *Admiraal Heemskerk*, kapitein *Adema*, naar Amsterdam.

BATAVIA, [illegible]

den 25sten Maart 1845. J. BOSHOUWER.

Vertrekkende Schepen.

— Voor vrachtgoederen naar Borneo, wordt aangeboden het snelzeilend schip *La Gal*, kapitein *A. Castares*, hebbende [illegible] uitmuntende inrigtingen tot het vervoer van

J. TISSOT Jr. & CO.

SOERABAIJA, *17 Maart 1845.*

— De stoomboot *Koningin der Nederlanden*, kapitein *R. Limon*, zal gedurende de maanden Maart en April, geregeld vertrekken, als:

van Batavia,

Op Zondag morgen den 30sten | Op Zaterd. morgen den
» Zaterdag » » 12den | » 19den
» 26sten

Adres bij *Paine, Stricker en Co.*, te Batavia en bij *Daendels en Co.*, te Samarang.

BATAVIA, *25 Maart 1845.*

Vertrekkende Personen.

— *B. S. van Coevorden* vertrekt naar Makassar, zijn gemagtigde is de heer *F. Melchers.*

— *Luitenant* [illegible], vertrekt naar Java.

Vastgestelde Prijzen.

	Batavia. Guld.	Cents	Samar. Guld.	Cents	Soerab. Guld.	Cents
Tarwebrood van 14 onsen	»	25	»	[illegible]		
Varkens-vleesch per kattie						
[illegible]						
[illegible]						

Marktprijzen.

	Batavia. Guld.	Cents	Samar. Guld.	Cents	Soerab. Guld.	Cents
Rijst, eerste soort, per koyang	[illegible]					
» tweede » » »	165	»	238	»	230	»
» derde » » »	150	»	217	»	»	»
» eerste » » gantang (1 picol)	»	84	»	96	1	»
» tweede » » »	»	79	»	90	»	90
» derde » » »	»	72	»	84	[illegible]	
[illegible]						
[illegible]						
[illegible]					8	25
Katjang-Ollo per [illegible]	11	92	25	»	8	25
[illegible]	20	»	24	»	20	»
Brandhout van 18 voeten lang, 6 voeten hoog en 1½ voet breed	20	»			10	50
Idem id. id. 2 voeten breed			36	»		
Idem 18 voeten lang, 6 voeten hoog en 1½ voet breed	14	»				
Gras, de 100 bossen, wegende 18 katties, per maand	1	48				

NB. Bovenstaande artikelen zijn alhier in koperen munt berekend.

Te Batavia wordt de koyang gerekend op 25 picols of 2000 katties.

Te Samarang wordt de koyang op 28 picols of 2800 pond gerekend.

Scheepsberigten.

IN NEDERLAND AANGEKOMEN.

den	te	schip	kapitein	van
29 Nov.	Texel,	Prins Hendrik,	[illegible]	Batavia
1 Dec.	Brouwershaven,	Maria Elisabeth,	*J. Tissot Sr.*	id.
3 Id.	[illegible]	Diligentiam,	*H. H. Hoogeveen*	id.
3 Id.	[illegible]	Padang,	*J. Parlevliet*,	id.

NB. Volgens brief van kapitein *Lt. Sandman*, voerende het Nederl. fregatschip *General List*, (hebbende 92 dagen reis van Batavia naar Amsterdam) [illegible] 29 [illegible] dwarrelwind kruisende op de hoogte van het eiland Wight, alles was wel aan boord. Genoemd schip bevond zich, volgens laatere berigten, den 10den December op de hoogte van Seaford.

STRAAT SUNDA.

Maart 21 — Ned. bark *Graaf van Hogendorp*, D. den [illegible], van Batavia den 20sten maart, naar Rotterdam, passagiers, de generaals de [illegible] en 4 officieren, met gepeperde militairen.

Maart 23 — Ned. schip *Timor*, C. M. Berghorst, van Batavia den 21sten maart, naar Dordrecht. — dito bark *Willem* [illegible] van Rotterdam den 20sten november, naar Batavia. — dito bark *Wilhelmina Alexandrine*, J. Mulder, van Amsterdam den 20sten dito, passagiers, de heeren [illegible]

BATAVIA.

Aangekomen.

Maart 21 — Z. M. schoener *Janus*, luitenant [illegible] van het Eiland Onrust. — Eng. bark *Glenbervie*, J. Mus-sell, van Glasgow den 7den [illegible] dito bark *Queen*, A. Hutson, van Grenock den 20sten november, passagiers, de heeren Martin, D. en W. Compe, met [illegible]

Maart 22 — Ned. schip *Mercurius*, [illegible] van Pekalongan den 19den maart. — Eng. [illegible] van Manilla den 19den maart. — Eng. brik *Devonshire*, J. B. Godfrey, van London den 24sten november, passagier, [illegible] — Ned. bark *Soela*, T. [illegible] van Amsterdam den 20sten november, [illegible] den 1sten dito.

Maart 23 — Ned. bark *Radja Walie*, Kouw [illegible] den 19den maart. — Eng. brik *Devonshire*, J. B. Godfrey, van London den 24sten november, passagier, [illegible] — Ned. bark *Soela*, T. [illegible] van Amsterdam den 20sten november. — dito schip *Willem Ernst*, H. Wiltebol, van dito den [illegible] dito. — dito bark *Hoop Oogst*, Oeij Tiongsing, van Pekalongan den 19den maart. — Chin. China schip *Kwan* [illegible] van Singapora den dito.

Maart 24 — Ned. bark *Oosterweg Pandang*, Kwee Samgoat, van Cheribon den [illegible]

Vertrokken.

Maart 22 — Ned. schoener *Matilda*, Said Abdulla Bin [illegible] naar Cheribon.

Maart 23 — Ned. brik *Indramajo*, Sech Saat Bin Mochamat Baharmoes, naar Samarang. — Amer. bark *Brenda*, H. G. Briedges, naar dito. — Ned. bark *Willem* [illegible] naar Soerabaija. — dito schoener *Mantze*, Nata [illegible] naar Pekalongan. — dito schoener *Mantze*, Nata [illegible] Zweedsch bark [illegible] burg. — Eng. brik [illegible] de [illegible]

Schepen liggende ter reede.

Z. M. kervet Triton; stoom [illegible] schoener Janus; Gouv. schoeners Anadjomene, Vliegende Visch, Alcinoe; Ned. schepen Mercurius, Pasal Hair Aujo Toraipman, Pecile, Moolkerl Bahar, Middelburg, Willem Ernst, Waterloo, barken Thetes, Jeannette, [illegible] Bankana, Olivier van Noord, Den Elsbout, [illegible] sanne, Jonge [illegible] Nearie, Loulse, Atmas. — Eng. [illegible] Glenbervie. — Portug. bark Indiana; brik Genoveva. — Franz. schip Panuge. — Deens. schip [illegible] schip Fanban

SAMARANG.

Aangekomen.

Maart 14 — [illegible] van Singapora den 10den dito.

Maart 19 — Ned. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, van Soerabaija den 16den maart. Te Samarang [illegible] heeren Mr. A. Pains, F. C. von Franquemont, H. G. J. van Naerssen, C. Darling, H. G. Lion, J. J. G. Ottenhoff, N. Coblijn, C. H. Willmans en P. Paulsen, [illegible] Grissee d n 11den dito.

Maart 20 — Ned. [illegible] maart, pas. [illegible] officier van gezondheid De Bruijn, en [illegible] H. Londo [illegible] dito bark *Daniel* F. Dijne, van Batavia den 15den dito, passagiers, de heeren Van der Goes, Patmadier, Cannenburg, vrouw en [illegible] dito schoener *Ingrid*, Thies Klaverboom, van Muntok den 9den december.

Vertrokken.

Maart 18 — Zweeds. bark *Antilope*, H. Fleedwood, over Soerabaija, naar Samarang, passagier, de heer H. Wilmer.

Maart 16 — Ned. schip *Mercurius*, J. O. Ego, naar Soerabaija.

Maart 16 — Ned. bark *Joedil Hair*, Said Abdulla Mosahar, naar Sumenap.

Maart 19 — Ned. bark *Le Charles*, C. Brouwer, naar Samarang, passagiers, de heeren A. Robertson, Franquemont, L. C. d'Ailly, [illegible] mevrouw de weduwe Pool en familie.

Schepen liggende ter reede.

Ned. schepen Admiraal van Heemskerk, Hidir Rachman; stoomschip Koningin der Nederlanden; barken Sirhat, Bahar Alie, Hien, Nam, Sousien, Iksing, Almoer, Sumatra, Daniel, Oeij Tiongtong, Pasoet Moesgien, Joedil Hair, Schoenen, Anis Ingora, Dolphijn Atcia Moulah. — Chin. [illegible] Gein.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Maart 14 — Ned. brik *Orestes*, H. Prosser, van Batavia den 10den maart.

Maart 16 — Ned schoener *Eksing*, Limkie, van Balie den 9den maart. — dito schoener *Fanny*, Pantea, van Samarang den 14den dito.

Maart 17 — Zweeds. bark *Antilope*, H. Fleedwood, van Samarang den 13den maart, passagier, de heer H. Wilmer.

Maart 18 — Deens. schip *Maria Christina*, C. Voss, van Batavia den 11den maart.

Vertrokken.

Maart 13 — Ned. schoener *Heatlij*, The Matjau, naar Balie.

Maart 14 — Ned. bark *Kanzi Karim*, Wan Mochamad, naar Sumbawa.

Maart 15 — Ned bark *Segaf*, Said Omar Bin Sech Alhabassij, naar Sandelhout Eiland. — dito bark *Faidul Ila*, Sarif Achmat Bin Hasim, naar Sumbawa.

Maart 16 — Ned bark *Joenies Hasim*, Sech Omar Bin Achmat Binam, over Samarang en Batavia naar Palembang.

Maart 18 — Ned. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, [illegible] over Samarang naar Batavia, [illegible] passagiers, de heeren Willmes van Naerssen, Paulsen, Coblijn, Ottenhoff, Lion, von Franquemont, Darling en Dadman.

Maart 19 — Ned. schoener *Janus*, Darle, naar [illegible]

Schepen liggende ter reede.

Z. M. [illegible] schoener boot No 14; Ned. stoom-jagt Prinses van Oranje, schoenen Alinlah, Lucas, barken Bevsenar, Abdul [illegible] Tasum, Bacht Mastora, Orion, Jonsoor; brikken Erasmus, Antoinet, Le Lucie, De Hoop, Tatoel, Orestes; schoeners Atmosman, Kim Tjiham, Asia, Bellkorf, Mercurius, Giapsing, Thaij Lee, Eksing, Fanny. — Franz. schip Le Gol — Amer. bark Lema. — Deens. schip Canton. — Zweeds. bark Antilope.

CHERIBON.

Aangekomen.

Maart 10 — Ned. schip *Koning Willem II*, J. Kooger, van Batavia den 6den maart.

Maart 13 — Eng. bark *Brothers*, [illegible] maart.

Maart 17 — Ned. schoener [illegible]

Koning Willem II, J. Kooger, van [illegible]

[illegible], H. Lange, met Balie Badong, passagier, en [illegible]

TJILATJAP.

Aangekomen.

[illegible]

Vertrokken.

[illegible]

Schepen liggende, der rendeer.

Ned. bark Mercurius, en Charlotte.

SAMARANG.

Handelsberigten.

INKOMENDEN der voornaamste artikelen in de ENTREPOTS gedurende [illegible] 1845.

Artikelen.	Batavia.	Samarang.	Soerabaija.	Timoer.
Gember , , ,	25 vaatjes		1140 kelders	25 vaatjes
Genever , , ,	10655 keld.			11795 kelders
Ghemarie , ,	[illegible] kisten			[illegible] kisten
Gomlakdoos , ,	24 kisten			96 kisten
Kaneelen gepeld ,	[illegible]			764 pk. en balen
Kamfer , , ,	[illegible]			33 kisten
Kattoen , , ,	[illegible]			16 [illegible]
Kelp , , ,	[illegible]			[illegible]
Koffij , , ,	995 balen			995 balen
Koper (blad) ,	40 kisten			40 kisten
Koper , , , ,	994 stuksjes			994 stuksjes
Likeuren. , ,	61 kistjes			61 kistjes
Rietsuiker , ,	7 Kisten			7 kisten
Sigarenkist , ,	210 pk.			210 pk.
Sirihs (blaa.) ,	132 kistjes		100 kistjes	232 kistjes
[illegible] , ,	[illegible] pcl. 90			[illegible] pcl. 90
[illegible] , ,	850 vaatjes			850 vaatjes
Thee , , , ,	419 kisten			419 kisten
Wijn , , , ,	48 vs. 106 kn. en ks.			48 vs. 106 kn. en ks.
Wollen goed. ,	78 kn. en balen		2 balen	78 kn. en balen
Zeildoek , , ,	6 balen			6 balen
Zink , , , ,	[illegible]			[illegible]

[illegible] te BATAVIA.

[illegible]

Naar Deventer, met het Ned. schip [illegible]

139 pieols droogrijs, 3990 ditto [illegible], 49 kg. virik,

37 pic. rottings, [illegible]

ditto poulins, [illegible]

[illegible]

[illegible]

[